

Vergaderjaar 2021–2022

21 501-07

Raad voor Economische en Financiële Zaken

Nr. 1801

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 30 november 2021

Hierbij zend ik u een aanvulling op de geannoteerde agenda voor de Eurogroep en Ecofinraad van 6 en 7 december 2021 te Brussel.

Het is mogelijk dat nog punten worden toegevoegd aan de agenda of dat bepaalde onderwerpen worden afgevoerd of worden uitgesteld tot de volgende vergadering.

De Minister van Financiën,
W.B. Hoekstra

Aanvulling op de geannoteerde agenda Eurogroep en Ecofinraad 6 en 7 december 2021

Eurogroep

Inclusieve samenstelling

Vorbereiding Eurotop

Document: n.v.t.

Aard bespreking: gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting:

En marge van de Europese Raad van 16 en 17 december 2021 zal een Eurotop worden gehouden. Tijdens de vorige Eurotop op 25 juni 2021 is gesproken over het economisch herstel in het kader van de COVID-19-crisis en de voortgang op het gebied van versterking van de Economische en Monetaire Unie (EMU), specifiek de bankenunie en de kapitaalmarktunie.¹ Deze keer zal de Eurotop naar verwachting wederom stilstaan bij deze onderwerpen. De Eurogroep zal tijdens een diner over de voorbereiding voor de Eurotop spreken. De voorzitter van de Eurogroep zal de Europese Raad informeren over de voortgang op deze dossiers.

Bankenunie

Tijdens het diner van de Eurogroep in inclusieve samenstelling zal gesproken worden over voortgang op het werkplan om richting te geven aan de vervolgstappen op de vier werkstromen binnen het bankenunie-dossier: het Europees Depositogarantiestelsel (EDIS), de herziening van het crisisraamwerk voor falende banken, omgang met grensoverschrijdende banken en de weging van staatsobligaties (RTSE). Op basis van een mandaat van de Eurotop uit december 2020 is door de High Level Working Group (HLWG) het eerste half jaar van 2021 gewerkt aan dit werkplan. Na de Eurogroep van 17 juni jl. (Kamerstuk 21 501-07, nr. 1762) is afgesproken om meer tijd te nemen om tot een werkplan te komen, waarbij werd ingezet op eind 2021. De Eurogroep is in overeenstemming dat gelijktijdige voortgang op de vier werkstromen wenselijk is. Lidstaten benadrukken hierbij hun prioriteiten binnen de bankenunie. Zo zijn er lidstaten die inzetten op een snelle invoering van een EDIS, terwijl andere lidstaten juist verdere risicoreductie benadrukken. Ook zijn er lidstaten die prioriteit geven aan verdere marktintegratie, waar andere lidstaten juist het belang van lokale (kapitaal)eisen benadrukken. Nederland zet zich ervoor in dat een herziening van het crisisraamwerk vooral zou moeten focussen op het weghalen van inconsistenties tussen de verschillende raamwerken, onder andere zodat de lastendelingsregels consistent worden toegepast. Daarnaast is van belang dat bij aanpassing van het crisisraamwerk publieke middelen zo veel als mogelijk worden beschermd. Hiervoor moeten de regels omtrent staatssteun aangescherpt worden. Ook benadrukt Nederland dat voordat risico's gedeeld worden via een EDIS, er ook een betere behandeling dient te komen van staatsobligaties op bankbalansen (RTSE) en banken op gezondheid getoetst zijn, bijvoorbeeld door middel van een *Asset Quality Review* (AQR).² Door de uiteenlopende posities van lidstaten zal het ook nu ingewikkeld blijven om een compromis te bereiken. Naar verwachting zal de voorzitter van de Eurogroep tijdens het diner willen bespreken hoe terug te koppelen aan

¹ <https://www.consilium.europa.eu/en/meetings/euro-summit/2021/06/25/>

² Dit is in lijn met de motie Van Rooijen die de regering verzoekt om zich tot het uiterste in te spannen om passende risicowegingen toe te kennen aan staatsobligaties binnen het financiële raamwerk van de Europese bankenunie. Zie ook: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/04/20/consultatie-crisismanagement-banken-en-depositogarantiestelsel>

de Eurotop over de voortgang op het werkplan en de vervolgstappen hieromtrent.

Kapitaalmarktunie

Het kabinet hecht zeer aan de verdere verdieping van de kapitaalmarktunie en heeft zich de afgelopen jaren ervoor ingezet dit onderwerp opnieuw hoog op de EU-agenda te zetten. Met het kapitaalmarktunie actieplan ligt er een ambitieus plan voor het verbeteren van de Europese regelgeving ter versterking van de kapitaalmarkten. Die worden daarmee beter in staat gesteld private financiering -noodzakelijk voor de ecologische en digitale transitie alsmede voor het mkb en start- en scale-ups- te faciliteren. De doelstellingen van de Europese Commissie ten aanzien van de kapitaalmarktunie komen overeen met de prioriteiten op dit gebied van het kabinet. Het kabinet is dan ook van mening dat de uitwerking van de in het plan genoemde acties voortvarend dient te worden voortgezet en heeft zich hierover ook uitgesproken tijdens de vorige Eurotop.³ Dit najaar zijn de eerste wetgevende voorstellen door de Europese Commissie gepubliceerd, te weten de herziening van Solvency II, implementatie van Bazel 3 in de richtlijn en verordening kapitaalvereisten, herziening van de verordening markten voor financiële instrumenten, richtlijn beheerders van alternatieve beleggingsinstellingen en verordening Europese lange-termijn beleggingsinstellingen, en een voorstel voor een Europees centraal toegangspunt voor bedrijfsdata. Deze voorstellen hebben als doel marktfinanciering beter te faciliteren, een doelstelling die in het licht van het herstel na de COVID-19-pandemie als prioritair is bestempeld door de Europese Raad.⁴ Volgend jaar zullen naar verwachting meer voorstellen volgen, waaronder aanpassingen van de regelgeving ter bevordering van beursgangen, een competentiekader ter verbetering van de financiële geletterdheid en een strategie voor retail beleggen. Ook zal de Europese Commissie een initiatief voor het verbeteren van insolventieraamwerken presenteren. Naar verwachting zal de voorzitter van de Eurogroep tijdens het diner aangeven hoe hij voornemens is terug te koppelen over de voortgang op de verdieping van de kapitaalmarktunie.

Ecofinraad

Follow-up van de aanneming van de EU-begroting 2022

Document: n.v.t.

Aard bespreking: informatie van het voorzitterschap en aanneming Raadsverklaring

Besluitvormingsprocedure: n.v.t

Toelichting:

Tijdens de Ecofinraad zal het voorzitterschap informatie geven over de follow-up van de aanneming van de Europese begroting voor 2022. Op 15 november jl. is een akkoord bereikt tussen de Raad van de Europese Unie en het Europees parlement (EP) over deze begroting. Nederland heeft – net als alle andere lidstaten – ingestemd met het akkoord voor de jaarbegroting. Op 23 november jl. is de begroting door de Raad formeel aangenomen en het Europees parlement heeft het voorstel op 24 november jl. aangenomen. Hieronder staat op hoofdlijnen de Nederlandse positie ten aanzien van het akkoord weergegeven, zoals Nederland deze tijdens de Ecofinraad kan delen. De Eerste en Tweede Kamer zullen in een aparte brief nader over het proces en de uitkomst van de totstandkoming van de Europese begroting voor 2022 worden geïnformeerd.

³ Kamerstuk 21 501-20, nr. 1721

⁴ <https://www.consilium.europa.eu/nl/press/press-releases/2020/12/04/capital-markets-union-council-approves-conclusions-on-the-commission-s-new-action-plan/>

Nederland heeft zich samen met gelijkgestemde lidstaten ingezet voor een prudente, realistische en moderne begroting met voldoende marges om te kunnen reageren op onvoorziene omstandigheden. Hoewel de marges in het akkoord kleiner zijn dan in de Raadspositie vindt Nederland deze acceptabel. In de vastleggingen- en betalingenniveaus wordt namelijk reeds rekening gehouden met het voortdurende herstel van de COVID-19-crisis, de opvang van Syrische vluchtelingen en schade als gevolg van recente natuurrampen.

In het akkoord zijn er op verschillende posten extra middelen bijgekomen ten opzichte van de Raadspositie, bijvoorbeeld op het gebied van onderzoek en innovatie (waaronder *Horizon Europe*) en bij de budgetten voor Eurojust en het Europees Openbaar Ministerie (EOM). Deze dragen bij aan de modernisering van de Europese begroting. Nederland is daarom positief over de extra middelen voor deze programma's en extra middelen op het gebied van klimaat en duurzaamheid.

Nederland heeft zich samen met gelijkgestemde lidstaten kritisch uitgelaten over het verzoek van het EP voor extra personeel waarvoor een uitgebreide motivering ontbrak. Het kabinet is teleurgesteld dat dit niet heeft geleid tot het gedeeltelijk intrekken van het verzoek van het EP of tot een uitgebreidere motivering. Het kabinet is daarom tevreden dat de Raad bij de Ecofinraad van 7 december a.s. een kritische verklaring zal aannemen waarin zij hierover haar teleurstelling uit en stelt dat dit niet de toekomstige balans tussen de instellingen in gevaar mag brengen.